

Ovo je pregled DELA TEKSTA rada na temu "Zloupotreba monopolskog položaja u Srbiji". Rad ima 11 strana. Ovde je prikazano oko 500 reči izdvojenih iz rada.

Napomena: Rad koji dobijate na e-mail ne izgleda ovako, ovo je samo DEO TEKSTA izvučen iz rada, da bi se video stil pisanja. Radovi koje dobijate na e-mail su uređeni (formatirani) po svim standardima. U tekstu ispod su namerno izostavljeni pojedini segmenti.

Ako tekst koji se nalazi ispod nije čitljiv (sadrži kukice, znakove pitanja ili nečitljive karaktere), molimo Vas, prijavite to ovde.

Uputstvo o načinu preuzimanja rada možete pročitati ovde.

Što je država slabije razvijena, što su njeni mehanizmi kontrole dominacije na tržištu neadekvatniji, to je teže dokazati i najočiglednije zloupotrebe dominantne pozicije na tržištu, poput zaračunavanja viših marži za isti proizvod od nekog uobičajenog proseka. U nerazrađenim sistemima „lova na monopole“ gotovo je nemoguće dokazati neke složenije zloupotrebe dominacije na tržištu poput različitih vrsta uticaja na izbor dobavljača i korektnost poslovanja prema njima. Stoga, „golim okom“ je teško vidljiva razlika između legalnog i korektnog ponašanja i legalnog i nekorektnog ponašanja nekoga ko je dominantan u nekoj privrednoj grani.

I Evropska unija se relativno uspešno bori protiv monopolističkog ponašanja svojih ponuđača. Možda je najbolji poslednji primer odluka Evropske komisije u kojoj se nalaže svim operaterima mobilne telefonije da za 33 odsto pojeftine saobraćaj u romingu jer je utvrđeno da se velike telekomunikacione kompanije dogovaraju na evropskom nivou i da time svi evropski potrošači plaćaju skupo svoje usluge u romingu. Ovo je bio „žuti karton“ operaterima mobilne telefonije pred dodatnu liberalizaciju tržišta u ovom domenu, jer je nelogično da postoji zajedničko EU tržište i pojam rominga unutar njega, a ako već postoji roming, onda njegova cena mora biti nešto malo viša od cene lokalnih poziva u mobilnoj telefoniji. Drugim rečima, Evropska komisija je u tom slučaju vrlo „netržišno reagovala“ po nekim neoliberalnim ekonomistima, ali je cilj ostvaren – evropski korisnici su dobili jeftiniji roming, jer cene rominga nisu bazirane na troškovima, već isključivo na kartelnom dogovaranju velikih mobilnih operatera. Setimo se da su i naši korisnici usluga mobilne telefonije imali letos od te odluke kolateralnu dobit, jer su operateri „Telekom“, „Telenor“ i „VIP“ „iznenada“ ponudili jeftiniji roming u Crnoj Gori, Grčkoj i drugim za naše turiste atraktivnim letovalištim. Popust je bio, igrom slučaja, 33 odsto, što znači da su naši operateri samo preneli one popuste koje su njima odobrili strani operateri.

Dok su trendovi da se u SAD i EU veoma oštro državnim merama ili jakim preduzetničkim inicijativama bori protiv raznih monopolističkih ponašanja koja su na štetu privrede u celini, nekadašnje istočnoevropske zemlje i posebno zemlje zapadnog Balkana ne mogu se baš pohvaliti takvim aktivnostima i inicijativama. Dok se ne uspostavi pravna baza, međutim, biće teško privući domaće, a kamo li strane investitore. Nedozvoljena ponašanja najviše vide tamo gde imaju najviše dodira sa finalnim kupcima, tačnije u prehrambenoj maloprodaji, pa je najbolje prikazati najbitnije trendove odnosa na tržištu. Ova tržišna branša je veoma aktuelna i kod obzirom da se vode zestoke rasprave o tome da li i koliko je monopol prisutan u domacoj privredi.

Prema relevantnim procenama (Izvor IGB Research „Global Relailing“ 2006. Svetska banka) svetsko prehrambeno maloprodajno tržište vredi (2004. godine) nešto preko 3900 mlrd dolara (ili oko 3000 m

.....NAMERNO UKLONJEN DEO TEKSTA.....

ed tih “top ten” na svetu:

Tabela 1. Neto prodaja 10 najvećih svetskih kompanija iz domena prehrambene maloprodaje

KOMPANIJA	MATICNA ZEMLJA	NETO PRIHOD U MILIONIMA EVRA	WAL-MART	SAD	
253.00	CARREFOUR	FRANCUSKA 74.50	TESCO	VELIKA BRITANIJA	56.14

METRO GROUP	NEMAČKA	55,72	KROGER	SAD	49.05	AHOLD	
41.52	HOLANDIJA	44.50	REWE GROUP	NEMAČKA	41.70	TARGET	SAD
	COSTCO	SAD	40.84	SEARS HOLDING	SAD	39.76	

...

-----OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU.-----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL:

maturskiradovi.net@gmail.com